

XVII TAVALINE PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine 1Kn3 ,5.7-12)

Lugemine esimesest kuningate raamatust:

Issand ilmutas end Gibeonis Saalomonile unes ja ütles: “Palu minult, mida ma peaksin sulle andma!” Ja Saalomon vastas: “Sina, Issand, oled tõstnud oma sulase kuningaks mu isa Taaveti asemele, aga mina olen veel väga noor ega tea, kuidas peaks kuningas käituma. Sinu sulane seisab Su rahva keskel, suure rahva keskel, kelle sina oled ära valinud, nii suure, et keegi ei suuda ära lugeda ega määrata selle arvu. Sellepärast, anna oma sulasele sõnakuulelik süda, et ta suudaks mõista su rahvale kohut ning teha vahet hea ja kurja vahel, sest kes suudaks mõista kohut sinu nii suurele rahvale.” Aga see meeldis Issandale, et Saalomon just seda palus, ja Issand ütles Saalomonile: “Kuna sa ei palunud endale pikka iga, rikkust ega oma vaenlaste hinge, vaid hoopis mõistust, et teha õigeid otsuseid, siis täidan ma sinu palve. Vaata, ma annan sulle targa ja mõistliku südame, nõnda et sinu sarnast pole olnud enne sind, ega tõuse ka pärast sind.”
See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps119 ,57.72. 76-77. 127-128. 129-130.)

R: Sinu seadus on mulle kallis.

Issand on kõik, mis mul on, midagi muud mul ei ole,
tema sõnu olen ma töötanud pidada.

Sinu seadus on minule kallis,
kallim hõbedast ja kullast.

R:

Olgu su heldus mulle lohutuseks,
nii nagu sa oled öelnud oma sulasele.
Ole mulle armuline, siis suudan elada,
sest sinu seadus teeb mulle rõõmu.

R:

Sellepärast ma armastan su käske
enam kui ehedat kulda.
Sellepärast elan ma ausalt su määruste järgi,
vihkan kõiki pettuse radu.

R:

Sinu leping on imeväärne,
minu süda peab sellest kinni.
Sinu sõna seletus lööb särana,
rumalgi võib sellest aru saada.

R:

(Teine lugemine Ro8 ,28-30)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast roomlastele:

Vennad, me teame, et neid, kes Jumalat armastavad, aitab Jumal kõiges heas – neid, kes tema plaani järgi on kutsutud. Sest need, kellest ta on ette teadnud, need on ta ette määranud kujunema oma Poja näo järgi, et tema oleks esmasündinu paljude vendade seas. Ning keda tema on ette määranud, need on ta ka kutsunud, ja need, keda ta on kutsunud, need on ta õigeks teinud. Aga kelle ta on õigeks teinud, selle on ta tõstnud oma kirkusesse.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Mt 11,25)

Halleluuja. Ma tänan sind, Isa, taeva ja maa Issand,
et Sa oled oma riigi saladuse avaldanud lapsemeelsetele. Halleluuja.

(Evangeelium Mt13 ,44-52)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Jeesus rääkis rahvale tähendamissõna: “Taevariik on põllusse peidetud aarde sarnane, mille inimene leidis ja peitis uuesti. Siis läks ta rõõmuga ja müüs ära kõik, mis tal oli, ja ostis selle põllu. Samas on taevariik kaupmehe sarnane, kes otsis ilusaid pärle. Ja kui ta leidis ühe eriti hinnalise pärli, siis ta läks ja müüs kõik, mis tal oli, ning ostis selle pärli. Aga taevariik on ka nooda sarnane, mis heideti merre, ja see vedas kokku kõiksuguseid kalu. Kui noot täis sai, veeti see rannale, istuti maha ja koguti head kalad astjatesse, halvad aga visati minema. Nõnda on ka selle ajastu lõpul. Inglid tulevad ja koguvad kurjad õigete keskelt ning viskavad lõõmavasse ahju. Ja seal on ulumine ja hammaste kiristamine. Kas te saite kõigest aru, millest ma teile rääkisin?” Ja nad vastasid: “Jah!” Aga tema ütles neile: “Sellepärast on iga kirjatundja, kes on õpetatud taevariigi jaoks,

majaperemehe sarnane, kes toob oma varakambrist esile nii uut kui vana.”

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, juhtub vist sageli, et õpetaja seletab klassi ees lastele midagi pikalt ja põhjalikult, ning üritab õppematerjali lausa puust ette teha. Kui ta siis tunni lõpus väsinult küsib: “Kas te saite kõigest aru?”, siis jätavad lapsed hetkeks laua all mobladega mängimise, tõstavad oma süütud sinised silmad õpetaja poole ja vastavad väga usutavalt: “Jah, õpetaja...” – kuigi tegelikult ei kuulanud nad üldse.

Kui aga vaadelda õpetaja esitatud küsimust antud kontekstis lähemalt, siis märkame, et see vallandab lastes lihtsalt n.ö. “liturgilise reaktsiooni”. Just samamoodi nagu siis, kui preester jumalateenistusel ütleb: “Issand olgu teiega” ja kogudus automaatselt vastab: “Ja sinu vaimuga”, ilma et öeldu sisu üle tingimata sügavamalt järele mõeldaks.

Samamoodi kõlab ütlus: “Kas te saite kõigest aru?” kuulajate kõrvus pigem nagu aamen palvete lõpus, mis tähendab lihtsalt, et jutt on läbi. Aga tegelikult andis õpetaja ju võimaluse küsida lisaküsimusi, mis oleksid tähelepanelikel kuulajatel kindlasti tekkinud. Võibolla peaksime meiegi täpsemalt jälgima, mida me teistele ütleme ja mida öeldakse meile.

Me loeme patutunnistuse.

Jutlus

Armsad õed ja vennad, me teame, et Jeesus hurjutas sageli kirjatundjaid ja varisere. Kas peaksime meie siis temast eeskuju võtma ning omakorda hurjutama nüüd juba tänapäevaseid kristlikke teolooge, et Jeesuse tõelise järgija mõõtu välja anda?

Nagu teada, tõlgendasid variserid ja saduserid pühakirja omamoodi täht-tähelt, kuid ei pööranud eriti tähelepanu, missugused olid selle tagajärjed igapäevases elus. Nimelt oli seaduse kirjatähele keskendumine muutunud pelgalt valitseva klassi privileegide kinnistamiseks. Jeesuse kriitika oligi suunatud just vastuoludele kirjasõna ja elutegelikkuse vahel. Talle polnud oluline niivõrd seaduste sõnastus, kuivõrd seaduse vaim. Ta keskendus ettekirjutatu elluviimise reaalsele tulemustele, ja need peaksid olema ka meie tähelepanu keskpunktis. Kui kord Jumala Poeg ise ütles, et hingamispäev on inimese jaoks, mitte inimene hingamispäeva jaoks (Mk 2,27), siis Jeesuse enda vaimus võiksime meiegi küsida: kas evangeelium on inimese jaoks või inimene evangeeliumi jaoks?

Mida võiks siis sellest perspektiivist lähtudes öelda tänase kolme tähendamissõna kohta. Kõigepealt: “Taevariik on põllusse peidetud aarde sarnane, mille inimene leidis ja peitis uuesti.” See tähendamissõna peaks vett vaid juhul, kui põllu eelmise omaniku all mõista Jumalat ennast, kelle jaoks selle maailma reeglid ei kehti. Vastasel korral oleks igal juhul tegu ebaõiglusega, olenemata sellest, kas kaevata aare salaja välja või osta põld ilma selle omanikku seal asuvast aardest teavitamata. Kui maksta aga eelmisele omanikule ausat hinda nii põllu kui aarde eest, siis tuleks ju maksta veel suurema aardega kui see, mis põllusse peidetud, sest lisandub ju ka põllu hind.

Niisamuti on lood pärl ostmisega järgmises, teises võrdpildis. Müüa kõik, mis inimesel on, ja osta selle eest üks pärl – see on mõttekas vaid juhul, kui see pärl maksab rohkem kui kogu senine vara kokku. Paraku aga tuleks see pärl varsti jälle maha müüa, sest pärlid ei kõlba süüa, neid ei saa selga panna ega neis elada, ning isegi hauda kaasapanemisel poleks mõtet.

Ka niinimetatud “halbu kalu”, millest räägitakse kolmandas tähendamissõnas, ei visataks tänapäeval lihtsalt minema, vaid nendest tehtaks kalajahu loomatoiduks, alamõõdulised kalad aga lastaks vette tagasi. Äraviskamine oleks ühest küljest raiskamine, teisest küljest keskkonna saastamine, ning elusolendite põhjendamatu tapmine.

Jeesus oli Jumala Poeg, kellel oli tema Isast antud meelevald, mida meil ei ole – seda tuleb kindlasti meeles pidada. Sageli peame endalt küsima, kuivõrd on meil tänapäeval õigus suhtuda Uude Testamenti sama loominguiliselt kui Jeesus suhtus Vanasse Testamenti?

Mida ma siis tahan öelda – kas seda, et Jeesus õhutab meid oma tähendamissõnades ülekohut tegema või mõtlematult käituma? Sugugi mitte, vaid pigem viitab ta, et meie areng taevariigi suunas käibki üle kivide ja kändude. Ohvrimeelsete pingutuste läbi kätte saadud varandus osutub sageli kellelegi teisele kuuluvaks või tuleb see odavamalt käest anda kui omandati; halb ja hea tuntakse ära alles tagantjärele, ja see tähendab, et paljud head plaanid osutuvad halbadeks. Sageli tuleb elus valida ka seda, kas järgida seaduse kirjatähte või seaduse vaimu – tuleb valida tagajärgedest mittehooviv seaduskuulekus või julgus mõelda oma peaga.

Armsad õed ja vennad, Jeesus tundis küll omad ära, aga meie ei tea, kas just meie nende hulka kuulume – sellepärast peame olema ettevaatlikud. Elus tuleb ette paljugi küsitavat, kuid otsustama peab ikka ennekõike nendest asjaoludest lähtuvalt, mille eest suudame võtta vastutuse. Sest see, kes jääb ootama ideaalseid tingimusi, ei jõua enamasti tegudeni, millest sünnib midagi head.

Nii et, armsad kuulajad: kas te saite kõigest aru, millest ma teile rääkisin? ... Aamen.

